

hendes Samtykke, at Kvinder faa fuld Stemmeret baade politisk og kommunalt i et frit Land, hvis da Stemmeret er en Menneskeret, og derfor Valgbarhed til vedkommende Raad lige til Ministerraadet, at Døtre har i alle Forhold samme Arveret som Sønner, og siger man til dem, at det er nedværdigende for Kvinden, at hun i det politiske og kommunale Liv stilles paa lige Trin med Forbrydere og Fattiglemmer og Umyndiggjorte, at Kvinden skal have samme Ret som Manden til at udfolde og bruge sine Evner paa Livets forskellige Omraader og at hun ligesaa godt som Manden skal kunne indtage alle Stillinger, som hun kan magte o. s. v. o. s. v. og man saa kun møder et Skuldertræk og en lille klar Latter: »aa hvad skal vi med det!« saa bliver man lidt mismodig. Thi den, som slet ikke selv ønsker at blive hjulpet til sine Menneskerettigheder, kan man jo ikke hjælpe, og der skal et langt taalmodigt Arbejde til før at vække Kvindens Interesse for, hvad der med Rette tilkommer hende som Menneske.

Den Lovgivning, vi har, og som sætter Kvinden under Manden ja udelukker hende fra mangfoldige Forhold, i hvilke hun burde have fuld Ret, er jo som bekendt givet ene af Mænd og det af Mænd, hvis Forfædre i Aartusinder har været under Paavirkning af et Hedenskab, der betragtede Kvinden som staaende saa langt under Manden, at hun vel oftest betragtedes som et sjælløst Væsen.

Og den kristne Kirke har vel i Princippet anerkendt Kvindens fulde Menneskelighed men aldrig i Virkeligheden anerkendt hendes Ligestillethed med Manden. Thi Mændene, som i Hedenskab og Jødedom ene havde fuld Menneskeret, har altid været de ledende og ordnende ogsaa i den kristne Kirke og har derfor ikke glemt ved hver Ægtevielse at indprænte Kvinden, at hun ifølge Guds egen Befaling skal være sin Mand underdanig eller mildere oversat, underordne sig ham. Og under den kristne Børneopdragelse bliver det indpræntet os, at det at være en Pige er menneskelig talt noget ringere end det at være en Dreng.

Ligger der nu i den kristne Livsanskuelse nogensomhelst Ret hertil? eller er det blot den historiske Jordbund, i hvilken den kristelige Livsanskuelse er skudt frem, der er Aarsag til, at den kristne Kirke hidtil har holdt paa Kvindens Underordnen under Manden? Thi disse to Ting maa man nøje holde ud fra hinanden; ét er selve Livsanskuelser, et andet de historiske Forhold, der midlertidig have givet den en vis Farve; forandre disse sig, da svinder Farven, men selve Livsanskuelser bliver.

Paa hint Spørgsmaal maa man paa Forhaand svare, at naar hele den kristne Livsanskuelse er som i en Sum samlet i disse Ord: »Eders Fader, som er i Himlene« og »Eders« er baade Mandens og Kvindens, saa ligger her i selve dens Princip deres fulde Ligeberettigelse og Ligestillethed. »I er jo alle Guds Børn ved Troen i Livssamfundet med den Herre Jesus Kristus«, i dette er saalidt Mand og Kvinde som Fri og Træl — alle ere »I ét«. Disse Pauli Ord udspringe lige af hine Jesu Ord: »Eders himmelske Fader«. Stille vi os ved Indgangen til Guds Menighed, Daaben eller i dens Allerhelligste: Nadveren, da er her det samme Grundvilkaar og den samme Livskærlighed til Mænd som til Kvinde. Ser vi paa Jesu Forhold til Menneskene, da gør han ingen Forskel, kalder dem, der høre Guds Ord og bevare det: »mine Brødre og mine Søstre«. At han kun vælger Mænd til sine Apostle, medens han udgyder sin Aand, i Kraft af hvilken de skal være Hans Vidner til Jordens Ende, over saavel Kvinder som Mænd, ligger aabenbart i Jordbunden, Tidsforholdene, der slet ikke anerkendte Kvindens Ligeret men, saavidt jeg véd, endog satte under Debut, om hun kun havde en Sjæl. Ved at vælge en Kvinde eller Kvinder med hertil, vilde han have spærret Vejen for sit Evangelium, gjort sin egen Gerning umulig. Det kan vi da sige os selv, at skønt Kvinden her i Norden i Vikingetiden havde en friere og mere æret Stilling end i de fleste andre Folk, vilde vore Farfædre aldrig have lyttet til en Forkyndelse, frembaaret af Kvinder.

Men tænkte vi paa, hvor lidet Kvinden var regnet i Jødefolket, saa det var en Skam at tale offentlig med hende, og vi da se Jesus sætte sig hen og tale med den samaritanske Kvinde til Diciples Forundring, ja Forargelse, se ham omgivet af og betjent af Kvinder, omgaaes dem og tale med dem ligesom med Mænd, høre ham tale Hustruernes Sag — thi det er for at hævde Hustruens Ligeret med Manden i Ægteskabet, og slet ikke for i Almindelighed at forbyde al Skilsmisse, at Jesus i Harmen over Mandens raa Vilkaarlighed overfor Hustruen, naar hun ikke behagede ham mere, taler mod at skille sig fra sin Hustru, saa er der ikke blot ikke et Ord eller en Handling af Jesus, i hvilken han underordner Kvinden under Manden, men hans Ord som hans Handlinger pege hen paa fuld Ligestilling.

At saa hans Apostle, Paulus og Peter hævde, at Hustruen er Manden underordnet i Ægteskabet, ja at det er hende forbudt at tale i Forsamlingen, Menigheden, er det en Lov for os?